

د ډاکټر سپنټا شرطونه د افغانستان په گټه دي

د سټراټيژيکو اړيکو درلودل د هريو ملک حق دی چه د چا سره په کومه اندازه او معيار کې ئې د حقوقي او بين المللي قوانينو او ملي گټو په پام کې لرولو سره منځ ته راځي يا انعقاد مومي دلته هغه د ملک د وگړو پورې اړه لري چه څومره خپل ارزښتونه په پام کې نيسي او له خپلو گټو ښه معقوله استفاده کوي، زموږ گران هېواد چه له سولسيڅو را پدې خواه د خپلو گاونډيانو له خواه د يو سو نوکړصفته افغانانو په مرسته د اور په لمبو کې سوځي په تېره بيا د ايران او پاکستان لخوا، ايران مور ته د ژبې او فرهنگ د وژولو هڅې شروع کړي دي زموږ په سچه دري ژبه ته نوي اصطلاحات را استوي چه زموږ ژبه د دري نه پارسي ته ماته کړي او هم د سني او شيعه تر منځ اختلافات ژوندي وساتي د فدراليزم او غرجستان نارې وهي، غواړي زموږ په اوبو قبضه ولري او دلپاره چه لري ډيري اوبه ورته لاري شي سو سو واري زموږ په سلما بند باندي بریدونه د تره گورو په مرسته ترسره کړه د پنځويشتو کالونه زياته موده وشوه چه د سلما د بند کار شروع شوي لاتر اوسه نه بشپړ کيږي.

پاکستان چه د پيداينست نه تر اوسه زموږ په غوښتو خوله خښه کړي ده نور غواړي چه زموږ هډوکي هم وزبښي داچه ولي امريکايان دلته راغلل او اوس د پاتيکيدو هيله لري دا ټول د گاونډيانو سوغات ده مونږ ته، او د بلي خوا د امريکا خپلي گټې په دغه سيمه کې دي چه د دوي لخوا ورته لاره هواره شوه، خو هغه څه چه مونږ بايد ترينه گټه وچته کړو دا زموږ پورې اړه لري زموږ گران هېواد ډير شتمن هېواد دي مونږ هر سه لرو خو زره سواند نلرو چه د دا ټولو شتمنيونه معقول کار واخلې دلته غواړم يو مثال ورکړم د آلمان هېواد دلته هم امريکايان شپېته کاله پراته و خو د خپله آلمانيانو وښيارتيا وه چه څرنگه ئې خپل ملک جوړ کړ مونږ که په خپله غلام نشو هيڅوک مونشي غلام کولي همدا اوس پاکستان ته همدا افغاني گودياگان کارکوي که بل څوک؟ معلومه ده چه مونږ په خپله نيو، چه هم کولای شو وران کړو و يا آباد کړو، ضرور بايد خپلو ملي گټو ته پام ونيسو وهيچاته ددي خبرې اجازه ورنکړو چه زموږ گټې ترپخو لاندې کړي دا امريکا وي که پاکستان که ايران، اوس که چيرته امريکايان د افغانستانه ووځي آيا مونږ دي د توان لرو چه په خپل دغه وران وبيچار اقتصاد باندي د گاونډيو په تېره د پاکستان مښه ونيسو په داسي حال کې چه پاکستان غواړي افغانستان د دوي يوه خود مختار صوبه وي. زما له نظره نشو کولی، ولي ډير خلک د غريبي له وجې، د ناپوهي له وجې د ډوډي پيدا کولو لپاره هر کار ته لاس اچوي او دا يو ښه ارزان قوت ده زموږ لخوا د دښمن پلاس کې، که زموږ اقتصاد وچت وي خلک مو لازم سواد وسوکاله ژوند ولري په دي وجه مور کولای شو چه د دښمن لاس لړنکړو. د دا لپاره مونږ مجبور يو چي يو قدرت سره ځان نږدي کړو البته د خپلو ملي گټو په پام کې ساتلو سره سم چي د يوه خوا زموږ اقتصاد ښه شي او له بلي خوا د گاونډيو له گذاره خلاص اوسو. د سټراټيژيکو اړيکو په اړوند ډاکټر رنگين سپنټا د ولس مشر د ملي امنيت رئيس په ولسي جرگه کې ووايل؛

«تر هغه پورې چه د خبرو مشري زما په لاس کې ده هيڅ کله به هم د (ويټو) حق گاونډيانو ته ور نکړ شي. ډاکټر سپنټا وويل؛ زه د يو اسټراټيژيک تړون پلوی يم چه د امريکا سره لاسليک شي خو په دي شرط چه د امريکي هېواد زموږ ملي حاکميت او زموږ د حکومت بشپړ کنترول په حکومتی چارو کې ومني او هم په دي شرط هر حرکت په هره هډه کې د افغانستان حکومت په کنترول کې وي، او هم په دي شرط چي د هيڅ يو افغان کور د خارجيانو لخوا ونه لتول شي. او هغه سه چي مور ئې ووايو قانونمندي شي.»

دا خبرې په داسي حال کې کيږي چي زموږ گاونډيان د امريکا د اوردمحاله شتون خلاف دي.

ډاکټر سپنټا په دي هکله ووايل؛

«مور په داسي حال کې چه ډيپلوماتيک ارزښتونه و د گاونډيو حساسيتونه ته احترام لرو خو په همدا حال زه پر خپله په ټينگه غواړم ووايم هغه ملکونو چي په بلوچستان کې ئې اټومي بم والوځووه، يا ئې هم په اسلام آباد کې د لسوکالو را پدې خوا د جهاني تروريستانو مشري پټ وساته زموږ نه ئې کومه پوښتنه ونکړه چي دا وکړو که ونکړو، مور هم حق لرو چه ووايو د چا سره دوستي کړو او د چاسره دښمني کړو. زموږ افغانانو غرور او شهادت ته ښايې چه پر خپلو ملي گټو په اړوند په خپله پر بکړه وکړو»

د ښاغلي ډاکټر سپنټا دا خبرې ډير د جرأت او شهادت نه ډکې خبرې وي، زما له نظره که په ريښتيا د ډاکټر سپنټا دغه ټول شرطونه ومنل شي بيا به سټراټيژيکي اړيکي ډيري ښي پايې به ولري. اوس خبره داده چي مور ددي توان

لرو چې خپل ټولې غوښتنې په امریکې ومنو او که نه؟ خو یو خبره جوته ده که چېرې مور یو کلک عزم او اراده ولرو او خپلې ملي گټې په پام کې ونیسو یو لاس او یوه ژبه اوسو بیا بری زموږ په برښه دی او که هر یو د خپلو گټو یا د قام او ژبې پسې لاړشو بیا به زموږ ملا را ماته کړي. دلته غواړم د ښاغلي زلمی رسول د افغانستان د بهرنیو چارو وزیر خبرې د ډاکټر سپنټا خبرې سره چه ډیر توپیر درلود په گوته کړم، ځکه چه ښاغلي زلمی رسول د ډاکټر سپنټا خبرو په هکله چپه خوله و د فقد همدونه ئې ووايل چه د گاونډیانو انډینې په پام کې ونیسو خو د خپل ملي گټو سره به سم عمل وکړو دا خبر دو اړښه لرلې شي د گاونډیانو انډینې که د ډاکټر سپنټا خبره کمه کې د ډاکټر رسول ملي کټي نغښتي دي؟ که د افغانستان سفیر ښاغلي «محمد عمر داوودزی» خبره وڅېړو چه وايي «ضرور نده چه په ترهگر و بریدوکې دې پاکستان یو لاس وي» له دې خبرې نه داسې معلومیږي چه دا بهرنیو چارو وزارت خبره ده او غواړي چه د پاکستان سره اړیکې ولري چه دا به د افغانستانته د ځان وژنې حیثیت ولري او که دا افغانستان سفیر په اسلام آباد کې ده زه پوه نشوم چه ښاغلي داوودزی افغانستان ته کارکوي او که پاکستان ته! ملي امنیت ویاند وائي چه تروریستي حملې له پېښور، اسلام آباد او یا له کویټه نه رهبري کېږي اما سفیر صیب وائي خبرنده داسې په خپل سري او یا د پاکستان غلامی ته ځان جوړول او پرې نه شرمیدلو کې د ځینو کسانو څه کټه ده؟ او ولې د پاکستانه دومره وپره لري او بل دا چې پاکستان څه شی لري چه مونږ ترینه گټه واخستلې شو یو اټومي بم لري چه هغه ئې هم د افغان مهاجر دکومکونونه د غلا کولو په ځور جوړکړي ده خلک ئې د لوړې مري خپله د امریکې جیره ته ناست ده چه هر کال ئې تر لاسه کوي. خوزه د ښاغلي کرزي نه نیولې تر کینټه پورې ټوله ته غږ کړم چه د پنجاب غلامی نه ځان ساتی د بادار غلامی که شرم وي بیا دغلام غلامی ته مرگ د خدایه و غواړی دا به تاسوته ډیره شه وي.

نن چې د امریکا دغلامی نه ټینټی او پاکستان ته سرکوزوئ سبا بیا د پاکستانه چا ته سرکوزولو ټه ورځی، خو دا ښه ده چه خپل حیثیت وساتی او د خپلو خلکو ملاتړ له ځانه سره ولری ترسو سبا څوک په قبر مو لاری تو نکړي. بل هغه څه چې د ارزښت وړ دي دا چې دا خبرې داسې یو وخت کې کېږي چې زموږ ملی ولسي جرگه لا تر اوسه تر سوال لاندې ده چه د اولسي جرگه د خلکو استازیتوب کوالی شي او کنه؟ ځکه چې د لوی څارنوال له اړښه ځنی استازي په ټکی او برگی سره ولسي جرگه ته لار موندلې ده او لا تر اوسه د ځانگړي محکمې له لوري کمه پریکړه نده شوي.

اوس دغه ولسي جرگه چې په ټکی او برگی منځ ته راغلي څرنگه به د خلکو گټې په پام کې ونیسي څرنگه چې ویل کېږي دا فیصله د ولسي جرگه لخوا لاسلیک کېږي نو په داسې حال کې بیا د لوی جرگې راغونښت د څه لپاره دي که لویه جرگه پریکړه ونشي کړی بیا راغونښت د مشورې لپاره یو اضافي مصرف ده او هم قدر به ئې کم شي، ښائی دا چې ځانگړي محکمه خپله فیصله مخکې تر مخکې له دغه سنټراټیژیک قرارداد نه ملت ته اعلان کړي ترسو د ملت واقعي استازي خپل ځای ونیسي.

د بلې خوا د گټو خوندي کولو لپاره ملي اردو، ملي پولیس او غښتلي امنیت ته اړتیا لید کېږي آیا زموږ ملی اردو او پولیس و امنیت د چا لاس کې ده؟ حکومت او اجرائیه قوه خو د داسو خلکو په لاس کې ده چه د افغانستان خلک ترېښه خوشال زړه نلري نو دوی به څرنگه ملی گټې په پام کې ونیسي که واقعا ښاغلي ډاکټر سپنټا غواړي چه دې د شرطونه په صحي توگه عملی شي او له هغه نه نظارت وشي نو ښائی دا چې د هرڅه نه د مینه ملي امنیت چې دی ئې سلاکار ده ملی اردو او ملی پولیس په ښه توگه غښتلي کیدو ته لار هواره کړي، او هم په نن روځني او مدرن وسائلو او سایتو سنبال شي دا به د ملت ارمانو پوره کاندې ملي امنیت ته داسې کسان راشی چه بی له خدای (ج) او وطن بل څه ونه پېژني باتقوا او ایمانداره او د لوړې پوهی خاوندان وي.

پای